

Reglement E – **“Waterpoloreglement”**
05-2010

Colofon

Dit cursistenwerkboek is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Zwembond,
Wattbaan 31-49, 3438 EX Nieuwegein – Huis van de Sport
Postbus 7217, 3430 JE Nieuwegein

Opmaak : KNZB
Druk : Sportbondencentrum

Coördinatie uitgifte : productbeheerder KNZB afd. S&O e-mail@knzb.nl
Coördinatie inhoud : projectleider Innovatie - e-mail@knzb.nl

Tekstbijdrage

Uitgave : Artikelcode Versie X.x - datum

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de KNZB. © KNZB

Hoofdsponsor -

Inhoud

Artikel E 1	Algemeen	2
Artikel E 2	Werkgroep protesten waterpolo	2
Artikel E 3	Leeftijdsbepalingen	2
Artikel E 4	Leeftijdsbeperkingen	2
Artikel E 5	Zwembad en speelveld	3
Artikel E 6	Watertemperatuur	3
Artikel E 7	Kleding en mutsen	4
Artikel E 8	KNZB-legitimatiekaarten Juryfunctionarissen	4
Artikel E 9	Tijdregistratie	4
Artikel E 10	Competitiebestel	4
Artikel E 11	Indeling	5
Artikel E 12	Promotie/degradatie	6
Artikel E 13	Inschrijving	6
Artikel E 14	Ploegopgaven	7
Artikel E 15	Competitierooster	7
Artikel E 16	Vaststelling wedstrijden	7
Artikel E 17	Persinformatie	7
Artikel E 18	Wedstrijdformulier	7
Artikel E 19	Spelen voor meer dan een ploeg	8
Artikel E 20	Competitie en uitslag	8
Artikel E 21	Beslissing bij gelijke stand en kampioenschap	8
Artikel E 22	Leiding en spelregels kampioenschap	9
Artikel E 23	De speeltijd	10
Artikel E 24	De scheidsrechters	10
Artikel E 25	De Jury	11
Artikel E 26	Competitie in de districten	11
Artikel E 27	Competitie in de kringen	12
Artikel E 28	Bekercompetities	12
Artikel E 29	Veteranencompetities	13
Artikel E 30	Bepalingen overige competities	13
Artikel E 31	Protesten	13
Artikel E 32	Proces-verbaal	14
Artikel E 33	Gastspelers	15
Artikel E 34	Hoofdscheidsrechter	15
Artikel E 35	Strafbepalingen	15
Artikel E 36	Slotbepalingen en bijlagen	16
Masters	Masters-1	
Bijlage A	Spelregels waterpolo	
Bijlage B	Instructies bij "Leiding door twee scheidsrechters"	
Bijlage C	Tekens te gebruiken door de officials	

Dit E-reglement dient gelezen te worden in combinatie met het algemeen gedeelte in het C-reglement.

LET OP: het dopingreglement is niet meer standaard opgenomen bij de sportreglementen. Dit reglement kunt u downloaden van de KNZB-site of op de normale wijze bestellen.

In de bijlage bij het Huishoudelijk Reglement (afd. B) staan de bedragen genoemd waarnaar in dit reglement wordt verwezen. Deze tarieven worden ook gepubliceerd op de site van de KNZB.

Artikel E 1 Algemeen

- 1.1 Alle zaken die betrekking hebben op het waterpolo competitiebestel en te maken hebben met de uitvoering van de competitie worden geregeld in de jaarlijks uit te geven competitiebepalingen. Het betreft uitwerking van de artikelen E. 7, E10, E.12, E.14, E. 17, E.19, E.23. De competitiebepalingen worden jaarlijks vastgesteld door het Bondsbestuur na overleg met kringen en een vertegenwoordiging van de betrokken verenigingen en zullen voor de inschrijvingsdatum worden gepubliceerd.
- 1.2 Alle zaken die betrekking hebben op spelregel technische zaken worden geregeld in de spelregels waterpolo
- 1.3 Alle zaken die niet behoren tot art E.1.1 en 1.2 worden in dit E reglement beschreven.
- 1.4 In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het Bondsbestuur.

Artikel E 2 Werkgroep protesten waterpolo

- 2.1 Het Bondsbestuur wordt in zijn taak terzijde gestaan door de jaarlijks door het Bondsbestuur op zijn voordracht benoemde werkgroep protesten waterpolo, waarvan de secretaris in functie wordt benoemd. Voor elk protest wordt een commissie van 3 personen gevormd, te weten de secretaris en twee, door de secretaris aan te wijzen personen uit de lijst van leden van de werkgroep protesten waterpolo.
Leden van een werkgroep protesten waterpolo mogen noch direct, noch zijdelings betrokken zijn bij een protest. Indien zulks het geval is met de secretaris of indien, door bijzondere omstandigheden te beoordelen door het Bondsbestuur, het niet mogelijk is dat de secretaris fungeert, zal uit de leden van de werkgroep protesten waterpolo tijdelijk een vervangende secretaris worden aangewezen.
Leden van kring- en districtswater polocommissies kunnen geen deel uitmaken van een werkgroep protesten waterpolo indien de wedstrijd, waar het protest betrekking op heeft, organisatorisch tot hun verantwoordelijkheid behoort.
Een uitspraak van de werkgroep protesten waterpolo, welke niet is samengesteld volgens het hierboven gestelde, is ongeldig.
Voor de werkwijze van de werkgroep protesten waterpolo wordt verwezen naar artikel E31.4.

Artikel E 3 Leeftijdsbepalingen

- 3.1 Vanaf de datum dat de 8-jarige leeftijd wordt bereikt, kan worden deelgenomen aan wedstrijden waarvoor een startvergunning nodig is.
- 3.2 Vanaf de datum dat de 6-jarige leeftijd wordt bereikt, kan worden deelgenomen aan wedstrijden waarvoor geen startvergunning nodig is.
- 3.3 De leeftijdsgroep onder 9 jaar is F jeugd, onder 11 jaar is E jeugd, onder 13 jaar is D jeugd, onder 15 jaar is C jeugd, onder 17 jaar is B jeugd en onder 19 jaar is A jeugd.
- 3.4 Voor de indeling in leeftijdsgroepen geldt de leeftijd die bereikt is op 1 januari tijdens de lopende competitie.
- 3.5 Het jaar waarvoor het resultaat van een waterpolocompetitie geldt is bepalend voor de leeftijdsklasse.

Toelichting:

1e voorbeeld: een competitie begint 1 oktober in jaar T, overschrijdt de jaargrens en het resultaat - b.v. een kampioenschap - is geldend voor jaar (T+1): dan mogen vanaf de aanvang van de competitie slechts spelers worden opgesteld, welke op 1 januari van jaar (T+1) voldoen aan de gestelde leeftijdsbepalingen.

2e voorbeeld: een competitie begint in jaar T en ook het resultaat van de competitie geldt voor jaar T en er zouden in jaar (T+1) nog enkele wedstrijden gespeeld moeten worden - b.v. promotie/degradatiewedstrijden - dan mogen alleen spelers, die in jaar T gerechtigd waren te spelen, opgesteld worden in de nog resterende wedstrijden.)

Artikel E 4 Leeftijdsbeperkingen

- 4.1 WATERPOLOWEDSTRIJDEN MET STARTVERGUNNING
 - a leeftijdsgroep F jeugd (onder de 9 jaar)
voor deze groep bestaan voor de deelnemers beperkende bepalingen ten aanzien van de speeltijden. Deze restricties zullen elk jaar door het Bondsbestuur worden bekend gemaakt.
 - b leeftijdsgroep E-jeugd (onder 11 jaar).
voor deze groep bestaan voor de deelnemers beperkende bepalingen ten aanzien van de speeltijden. Deze restricties zullen elk jaar door het Bondsbestuur worden bekend

- gemaakt.
- c leeftijdsgroep D-jeugd (onder 13 jaar).
voor deze groep bestaan voor de deelnemers beperkende bepalingen ten aanzien van de speeltijden. Deze restricties zullen elk jaar door het Bondsbestuur worden bekend gemaakt. Leden van leden, vallende onder de leeftijdsgroep onder 11 jaar, kunnen aan waterpolowedstrijden van deze groep deelnemen.
 - d leeftijdsgroep C-jeugd (onder 15 jaar).
voor deze groep bestaan voor de deelnemers beperkende bepalingen ten aanzien van de speeltijden. Deze restricties zullen elk jaar door het Bondsbestuur worden bekend gemaakt. Leden van leden vallende onder de leeftijdsgroep onder 13 jaar kunnen aan waterpolowedstrijden van deze groep deelnemen.
 - e leeftijdsgroep B-jeugd (onder 17 jaar).
leden van leden vallende onder de leeftijdsgroep onder 15 jaar kunnen aan waterpolowedstrijden voor deze groep deelnemen. Voor deze leeftijdsgroep bestaan geen beperkende bepalingen. Deelneming aan waterpolowedstrijden van hogere leeftijdsgroepen is toegestaan.
 - f leeftijdsgroep A-jeugd (onder 19 jaar).
deelname van deze leeftijdsgroep aan waterpolowedstrijden van hogere leeftijdsgroepen is toegestaan.

Voor zover de onder sub a tot en met f bedoelde spelers uitkomen in waterpolowedstrijden van hogere leeftijdsgroepen dienen de beperkingen overeenkomstig de leeftijd van de spelers in acht te worden genomen.

Artikel E 5 Zwembad en speelveld

- 5.1 In bijzondere gevallen kan het Bondsbestuur dispensatie verlenen voor het spelen van competitiewedstrijden op velden, die niet voldoen aan de afmetingen genoemd in de spelregels waterpolo, met dien verstande, dat voor de bondsklassen in principe geen dispensatie zal worden verleend voor de dieptemaat en de vrije ruimte boven het speelveld. Het Bondsbestuur verleent dispensatie voor baden gebouwd voor 1997 met een waterdiepte van 1,80 meter en meer maar minder dan 2,00 meter of voor een vrije ruimte boven het speelveld van minder dan 4,50 meter, één en ander met in achtneming van de maatvoering van het desbetreffende speelveld van vóór 1997.
- 5.2 Eventuele algemene dispensaties voor bepaalde klassen en/of competities zullen tijdig vóór de aanvang van de competities bekend gemaakt worden.
- 5.3 Aan een zijde van het wedstrijdterrein dient conform de wp spelregels een jurytafel met 4 zitplaatsen opgesteld te worden op een zodanige wijze, dat vandaar het gehele speelveld kan worden overzien.
- 5.4 Achter de beide doellijnen dienen conform de wp spelregels voor ieder team afzonderlijk banken ter beschikking te staan, die zitgelegenheid bieden aan minimaal 1 coach en 6 spelers.
- 5.5 In de zwembaden, waar niet kan worden voldaan aan het in dit lid 5.3 en 5.4 gestelde, bepaalt de scheidsrechter de plaats waar de jurytafel en de ploegen zitplaats dienen te nemen.

Noot:

Onder wedstrijdterrein wordt verstaan dat gedeelte van het zwembad, waar de wedstrijd casu quo het evenement plaatsvindt, het terrein waar de scheidsrechters, de jury en de toezichthoudende instantie hun werkzaamheden verrichten, de spelersbanken alsmede het terrein waar de eventuele prijzen casu quo herinneringsbewijzen worden uitgereikt (zie sponsoringreglement artikel 8 lid 5).

Artikel E 6 Watertemperatuur

- 6.1 Het is niet toegestaan wedstrijden doorgang te doen vinden indien het water niet aan een bepaalde minimum-temperatuur voldoet. Deze is voor de verschillende soorten wedstrijden als volgt vastgesteld:
 - a waterpolowedstrijden, zijnde geen competitiewedstrijden: 15°C;
bij een watertemperatuur van minder dan 16°C kan het Bondsbestuur bijzondere voorwaarden stellen voor de aanvang van het toernooi of de wedstrijden.
 - b competitiewedstrijden waterpolo: 16°C;
 - c wedstrijden voor leeftijdsgroepen onder 12 jaar: 18°C;
 Voor alle wedstrijden geldt een maximum watertemperatuur van 28°C.

Noot:

De voorkeur gaat echter uit naar een maximum watertemperatuur van 27°C.

Artikel E 7 Kleding en mutsen

De uitwerking van dit artikel is opgenomen in de competitiebepalingen en/of de spelregels waterpolo.

Artikel E 8 KNZB-legitimatiekaarten Juryfunctionarissen

- 8.1 De verenigingssecretaris(sen)sen moeten voor hun leden, die bij waterpolowedstrijden fungeren als tijdwaarnemer/secretaris(sen) en over de bevoegdheid "W" beschikken een geldige KNZB-legitimatiekaart aanvragen bij het kringbestuur.
- 8.2 De juryfunctionaris, die zich niet kan legitimeren door middel van een geldige KNZB W-legitimatiekaart, kan door de scheidsrechter van het functioneren aan de jurytafel worden uitgesloten.
- 8.3 Per ontbrekende geldige KNZB-legitimatiekaart wordt een boete opgelegd.

Spelers

- 8.4 Iedere speler, die deelneemt aan waterpolowedstrijden, dient in het bezit te zijn van een geldige KNZB-waterpolo legitimatiekaart en deze bij elke wedstrijd te tonen.
De speler, die zich niet kan legitimeren door middel van de KNZB legitimatiekaart, kan door de scheidsrechter van de wedstrijd worden uitgesloten.
- 8.5 De verenigingssecretaris(sen)sen moeten voor hun leden, die aan waterpolowedstrijden deelnemen, een KNZB waterpolo legitimatiekaart aanvragen.
- 8.6 Deze legitimatiekaarten worden door het bondsbureau op aanvraag verstrekt en moeten - voorzien van een recente pasfoto en volledig ingevuld - ter waarmeding weer aan het bondsbureau worden opgestuurd. Niet gewaarmerkte legitimatiekaarten zijn ongeldig.
- 8.7 De KNZB waterpolo legitimatiekaart is vier opeenvolgende jaarperiodes geldig; het einde van de geldigheidsduur wordt door het bondsbureau op de kaart aangegeven.

Artikel E 9 Tijdregistratie

- 9.1 Elke vereniging dient voor de tijdregistratie - speluur en 30 secondenregel - bij waterpolowedstrijden zichtbaar gebruik te maken van mechanische dan wel elektronische klokken, welke op een afstand van minimaal 2 meter leesbaar dienen te zijn.
- 9.2 Verenigingen uitkomend in de bondsklasse van de standaardcompetities dames en heren dienen bij competitiewedstrijden te beschikken over 2 stuks aflopende 30-seconden klokken, diagonaal te plaatsen achter de doellijnen en te bedienen vanaf de jurytafel. Het Bondsbestuur kan voor het in dit lid gestelde dispensatie verlenen.
- 9.3 De verenigingen uitkomend in de bondshoofdklasse van de damescompetitie en in de bondshoofd- en eerste klasse van de herencompetitie dienen bij competitiewedstrijden te beschikken over aflopende en vanuit het speelveld zichtbare elektronische tijdregistratie apparatuur.
De 30 seconden apparatuur dient gekoppeld te zijn aan de speeltijd-registratie apparatuur.
De 30 seconden tijdwaarnemer dient daarbij te kunnen beschikken over een monoknop systeem voor het terugzetten van de tijd. Het Bondsbestuur kan voor het in dit lid gestelde dispensatie verlenen.
Indien de elektronische apparatuur uitvalt, dient de wedstrijd voortgezet te worden met handtijd registratie.

Artikel E 10 Competitiebestel

- 10.1 Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:
 - a de standaardcompetities; Bonds-, Districts-, en Kringcompetities voor jeugd respectievelijk senioren worden elk in elkaars verlengde als een competitie beschouwd.
 - b de bekercompetities;
 - c andere competities.

Noot:

In het reglement wordt gesproken over standaard ploegen als er sprake is van de eerste zeventallen in een bepaalde leeftijdscategorie. De overige ploegen van die leeftijdscategorie worden aangeduid als reserve ploegen. Er is sprake van een geïntegreerde klasse als daarin zowel standaard- als reserve ploegen zijn opgenomen.

- 10.2 Het waterpolo competitiebestel in de KNZB (bond, district, kring) is in principe als volgt piramidaal opgebouwd:

Dames/meisjes

- a Senioren
niet geïntegreerde klasse
1 bondsklasse (hoofd)
geïntegreerde klasse verdeeld over:

- 2 bondsklassen (eerste-, tweede-);
- 3 districtsclassen per district (eerste-, tweede-, derde) en max. 2 kringklassen per kring (eerste-, tweede-).

De klassen kunnen uit meerdere afdelingen bestaan. In bijzondere gevallen kan het Bondsbestuur toestaan, dat in de competitie in meer dan 3 kring/districtsklassen wordt gespeeld.

- b A jeugd
- c B Jeugd
- d C Jeugd
- e D Jeugd
- f E Jeugd
- g F jeugd

De competities genoemd onder b, c, d, e en f worden gespeeld op kringniveau/ districtsniveau. Indien geen districtsafdeling is geformeerd wordt jaarlijks na beëindiging van de competities tussen de kringkampioenen gespeeld om het districtskampioenschap ten behoeve van de deelname aan het landelijk eindtoernooi om het kampioenschap van Nederland. De wijze waarop om het districtskampioenschap wordt gespeeld wordt overgelaten aan de vrijheid van de onderscheidende districten respectievelijk kringen.

Heren/jongens

- h Senioren
 - niet geïntegreerde klasse
 - 1 bondsklasse (hoofd)
 - geïntegreerde klasse, verdeeld over:
 - 4 bondsklassen (eerste-, tweede-, derde- en vierde);
 - 3 districtsclassen (eerste-, tweede- en derde-) en maximaal 3 kringklassen (eerste-, tweede- en derde-)

De klassen kunnen uit meerdere afdelingen bestaan. In bijzondere gevallen kan het Bondsbestuur toestaan, dat in de competitie in meer dan 3 kring/districtsklassen wordt gespeeld.

- i A Jeugd
- j B Jeugd
- k C Jeugd
- l D Jeugd
- m E Jeugd
- n F Jeugd

De competities genoemd onder i, j, k, l en m worden gespeeld op kringniveau/ districtsniveau. Indien geen districtsafdeling is geformeerd wordt jaarlijks na beëindiging van de competities tussen de kringkampioenen gespeeld om het districtskampioenschap ten behoeve van de deelname aan het landelijk eindtoernooi om het kampioenschap van Nederland. De wijze waarop om het districtskampioenschap wordt gespeeld wordt overgelaten aan de vrijheid van de onderscheidene districten respectievelijk kringen.

- 10.3 Alle klassen bestaan bij voorkeur uit afdelingen van maximaal 12 ploegen. Het Bondsbestuur kan een afwijkend aantal toestaan.
Een afdeling kan bestaan uit meerdere poules.
- 10.4 a Bekercompetities kunnen door het Bondsbestuur worden gehouden op diverse niveaus en geven geen recht op promotie (zie ook art. E28).
- b. Het kampioenschap van de bekercompetitie, welke wordt gespeeld op het hoogste bondsniveau dames en heren, geeft recht op de titel "Bekerkampioen van Nederland".
- 10.5 In bepaalde situaties kan het Bondsbestuur andere competities als de hierboven genoemde organiseren respectievelijk toestemming verlenen tot het organiseren hiervan.

A. STANDAARDCOMPETITIES

Artikel E 11 Indeling

- 11.1 Bij de standaardcompetities zal in principe in dezelfde afdeling niet meer dan één ploeg van dezelfde vereniging worden ingedeeld. In bijzondere situaties, waarbij van dit principe moet worden afgeweken, zullen de onderlinge wedstrijden zoveel mogelijk voor de start van de tweede helft van de competitie worden gespeeld.

- 11.2 a Elke vereniging, welke voor het eerst wordt toegelaten tot deelname aan de

- standaardcompetities, wordt in de regel geplaatst in de laagste kring/districts klasse.
- b Bij samensmelting van verenigingen (fusie of startgemeenschap) zal het Bondsbestuur de nieuw te formeren ploegen naar haar oordeel van de sterkte der ploegen in de competities indelen.
 - c In geval van opsplitsing van verenigingen casu quo opheffing van startgemeenschappen zal het Bondsbestuur de nieuw te formeren ploegen naar haar oordeel van de sterkte der ploegen in de competities plaatsen.
- 11.3
- a De competitie dames (bond) bestaat uit:
 - een hoofdklasse van maximaal 1 afdeling;
 - een eerste klasse van maximaal 2 afdelingen
 - een tweede klasse van maximaal 3 afdelingen
 - b De standaardcompetitie senioren heren (bond) bestaat uit:
 - een hoofdklasse van maximaal 1 afdeling
 - een eerste klasse van maximaal 2 afdelingen
 - een tweede klasse van maximaal 2 afdelingen
 - een derde klasse van maximaal 4 afdelingen
 - een vierde klasse van maximaal 8 afdelingen
 - c Door de verscheidenheid in omvang van de districten en kringen is het aantal afdelingen van de in artikel E10 genoemde districtsklassen en kringklassen niet vastgelegd.
 - d Indien een afdeling uit meerdere poules is samengesteld (zie art.10.3) moet een competitie model worden opgesteld, waarin het voor elke ploeg mogelijk is in aanmerking te komen voor het kampioenschap, promotie of degradatie. Dit moet duidelijk zijn op het moment van aanvang van de competitie. De uitwerking van betreffend competitie model is opgenomen in de competitiebepalingen en bevat in ieder geval:
 - 1 De speelwijze van de poules
 - 2 De promotie en degradatie regeling
 - 3 De play-off/ play-out regeling
- 11.4 De inleggelden voor de bondscompetitie zijn vastgelegd in de bijlage bij het huishoudelijk reglement.
Er wordt onderscheid gemaakt:
- a. voor afdelingen tot en met 7 ploegen
 - b. voor afdelingen van 8 tot en met 10 ploegen
 - c. voor afdelingen van 11 of meer ploegen
 - d. voor afdelingen tot en met 8 teams waarin één play-off ronde van toepassing is
 - e. voor afdelingen van 12 of meer ploegen waarin één play-off ronde van toepassing is
- Deze inleggelden zijn exclusief de kosten voor het competitie reisfonds, het reisfonds voor de promotie/degradatie en voor het onderhoudscontract van het waterpolo competitie systeem.
- 11.5 In bijzondere gevallen kan het Bondsbestuur voor bepaalde afdelingen het bedrag van de inleggelden verminderen.

Artikel E 12 Promotie/degradatie

De uitwerking van dit artikel is opgenomen in de competitiebepalingen..

Artikel E 13 Inschrijving

- 13.1 Voor 1 mei dienen verenigingen, welke aan de standaardcompetitie hebben deelgenomen, met hetzelfde aantal ploegen in te schrijven, uitgaande van het aantal ploegen en het niveau waarmee de voorgaande competitie is geëindigd en zijn zij vanaf dit moment het inschrijfgeld verschuldigd.
Tot 1 juni kunnen verenigingen nog ploegen toevoegen/terugtrekken.
Noot:
Bij het terugtrekken van een ploeg voor 1 juni zullen de daaronder liggende ploegen alleen een hoger nummer krijgen.
De overige consequenties van het terugtrekken van een ploeg zijn vastgelegd in art E35.9.
- 13.2 Het Bondsbestuur kan bij het inschrijven van ploegen voor de standaardcompetitie in de bond, in samenhang met artikel E26.4 en E27.3, als voorwaarde aan de verenigingen een minimum aan fungerende scheidsrechters opleggen.
- 13.3 Het Bondsbestuur kan toestemming verlenen aan een aan de KNZB verbonden vertegenwoordiging, mee te spelen in een door het bestuur aan te geven competitie. Onder welke voorwaarden deze toestemming wordt verleend, wordt vastgesteld na raadpleging van alle betrokken verenigingen.

Artikel E 14 Ploegopgaven

De uitwerking van dit artikel is opgenomen in de competitiebepalingen.

Artikel E 15 Competitierooster

- 15.1 Het Bondsbestuur maakt uiterlijk 2 maanden voor de aanvang van de competitie de indeling van de ploegen in de bondsklassen en afdelingen bekend.
Een maand voor het begin van de competitie wordt het volledige bondsrooster bekend gemaakt.
Eventuele wensen van de verenigingen met betrekking tot de te spelen wedstrijden moeten voor 1 mei bij het Bondsbestuur worden ingediend. Het Bondsbestuur houdt met die wensen zoveel mogelijk rekening.
- 15.2 De datum van een vastgestelde wedstrijd kan ook door het Bondsbestuur worden gewijzigd, indien één der partijen daartoe tenminste 30 dagen vóór de vastgestelde, respectievelijk de aangevraagde datum het verzoek aan het Bondsbestuur doet onder bijvoeging van de schriftelijke toestemming van de tegenpartij.
- 15.3 Een wijziging van het aanvangsuur tot 2 uur voor of na het oorspronkelijke aanvangsuur zal niet als opnieuw vaststellen worden beschouwd mits deze wijziging tenminste 48 uur van tevoren aan de betreffende verenigingen is medegedeeld.
- 15.4 De kosten van wijziging van vastgestelde wedstrijden kunnen worden verhaald op de verzoekende partij; het hiervoor geldende minimumbedrag is opgenomen in de bijlage bij het huishoudelijk reglement.
- 15.5 Elke ploeg, die deelneemt aan de bondscompetitie, is verplicht deel te nemen aan de promotie/degradatiecompetitie en de play off/out wedstrijden indien zij daarvoor in aanmerking komt. Bij niet opkomen is artikel E35 van toepassing.

Artikel E 16 Vaststelling wedstrijden

- 16.1 De wedstrijden worden door het Bondsbestuur vastgesteld tenminste 4 dagen tevoren, tenzij beide partijen zich met een kortere termijn verenigen (zie ook artikel E15). Indien de vaststelling geschiedt op zaterdag en/of op een dag vóór algemeen erkende feestdagen, zullen de daarop volgende zondag en/of feestdag(en) niet meetellen.
- 16.2 Het Bondsbestuur is bevoegd te bepalen dat een wedstrijd:
- zal worden overgespeeld;
 - voor het resterende gedeelte zal worden uitgespeeld;
 - als geëindigd zal worden beschouwd.
- 16.3 Een nieuwe datum dient door betreffende verenigingen in gevallen zoals vermeld in lid 2 onder a of b, binnen twee weken in onderling overleg vastgesteld te worden. Komen de verenigingen niet tot een oplossing dan zal de wedstrijd worden vastgesteld door de competitieleider.
- 16.4 Bij een eventuele onregelmatigheid voor, tijdens of na de wedstrijd wordt zonodig een onderzoek ingesteld.
- 16.5 Indien een wedstrijd door schuld van bondsorganen en/of bondsofficials niet gespeeld wordt, dan kunnen de noodzakelijk gemaakte onkosten vergoed worden indien door de betreffende vereniging binnen 8 dagen een in 2-voud gespecificeerde onkostenberekening is ingediend, een en ander met inachtneming van artikel B35 van het huishoudelijk reglement.
- 16.6 Ten aanzien van de reiskosten van de spelers wordt alleen rekening gehouden met de plaats van domicilie van hun vereniging.
- 16.7 Voor alle overige gevallen worden door de KNZB geen onkosten vergoed.

Artikel E 17 Persinformatie

De uitwerking van dit artikel is opgenomen in de competitiebepalingen.

Artikel E 18 Wedstrijdformulier

- 18.1 Iedere thuisspelende vereniging aanvaardt de verplichting en blijft verantwoordelijk voor het gestelde in dit artikel, voor wat betreft lid 3, lid 5, lid 7, lid 9 respectievelijk lid 10. Verzuim wordt beboet, met uitzondering van juryfouten die betrekking hebben op het wedstrijdverloop en voorzover het invultaken van de scheidsrechter(s) betreft.
- 18.2 Voor wat de scheidsrechters en secretaris behoren in te vullen, wordt verwezen naar artikel E24.
- 18.3 De thuisspelende vereniging dient op een daarvoor bestemd en door de aanvoerders/coaches van beide ploegen ondertekend wedstrijdformulier het Bondsbestuur mede te delen:
- de uitslag van de wedstrijd of de redenen van het staken of het niet doorgaan van de wedstrijd;
 - de namen, voorletters, startvergunningnummers en mutsnummers van de spelers van de

- c. de namen en voorletters van de scheidsrechters en grensrechters, alsmede de namen, voorletters en registratienummers van de secretaris(sen) en de tijdwaarnemer(s);
 - d. in welke leeftijdscategorie en categorie m/v de wedstrijd gespeeld wordt;
 - e. de aan spelers overkomen ongevallen;
- 18.4 De bezoekende vereniging stelt uiterlijk 15 minuten voor het vastgestelde aanvangstijdstip de namen, voorletters, startvergunningnummers en mutsnummers van de spelers van de bezoekende vereniging, die aan de wedstrijd zullen deelnemen, ter beschikking van de scheidsrechter(s) en is volledig verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de vermelding hiervan op het wedstrijdformulier. Verzuim wordt beboet.
- 18.5 Het wedstrijdformulier dient volledig ingevuld, door de aanvoerder/coach vóór de aanvang van de wedstrijd aan de secretaris(sen) van de wedstrijd te worden overhandigd.
- 18.6 Na afloop van de wedstrijd kunnen de aanvoerders of coaches van beide ploegen aan de scheidsrechter(s) verzoeken doorhalingen van de op het wedstrijdformulier vermelde namen te verrichten overeenkomstig E24, lid 11b.
Bij het ontbreken van een scheidsrechterparaaf worden de desbetreffende spelers geacht te hebben deelgenomen.
- 18.7 De thuis spelende vereniging is verplicht uiterlijk binnen 15 minuten na de wedstrijd het wedstrijdformulier door de scheidsrechters te laten ondertekenen.
- 18.8 De aanvoerders/coaches zijn gerechtigd het wedstrijdformulier in te zien nadat de scheidsrechters dit hebben ingevuld.
- 18.9 Is er geen wedstrijdformulier ter beschikking, dan moet op andere wijze schriftelijk aan die verplichting worden voldaan (indien de nodige gegevens niet op het daartoe bestemde wedstrijdformulier zijn gesteld, moet alsnog een geheel volledig ingevuld wedstrijdformulier tijdig worden ingezonden. Hebben de scheidsrechters de vervangende schriftelijke mededeling getekend, dan behoeft dit niet meer te geschieden op het na te zenden wedstrijdformulier).
- 18.10 Indien als gevolg van een foutieve invulling van het wedstrijdformulier of andere juryfouten een wedstrijd of wedstrijdgedeelte opnieuw vastgesteld dient te worden, is de thuis spelende vereniging verantwoordelijk voor alle hierop betrekking hebbende kosten, tenzij de aanwijzing heeft plaatsgevonden door de voor de organisatie van de competitie(-wedstrijd) verantwoordelijke instantie.
- 18.11 Voor alle competities dient gebruik te worden gemaakt van standaardwedstrijdformulieren of formulieren, die qua inhoud en indeling identiek zijn en welke door de competitieleiders op aanvraag worden verstrekt.
- 18.12 Regels met betrekking tot de verzending van de wedstrijdformulieren zijn opgenomen in de competitiebepalingen.
- 18.13 Bezwaren tegen het deelnemen van op het wedstrijdformulier vermelde spelers moeten binnen 8 dagen na de wedstrijd worden ingediend bij het bondsbureau. Het Bondsbestuur beslist op grond van dit reglement of deze bezwaren gegrond zijn. In geval van een gerechtigd bezwaar zal het Bondsbestuur strafbepalingen als genoemd in artikel E35 toepassen.

Artikel E 19 Spelen voor meer dan een ploeg

De uitwerking van dit artikel is opgenomen in de competitiebepalingen.

Artikel E 20 Competitie en uitslag

- 20.1 Alle ploegen in dezelfde afdeling, spelen als regel 2 wedstrijden tegen elkaar. Eén wedstrijd wordt op eigen terrein en één op het terrein van de tegenpartij gespeeld. In bijzondere gevallen kan het Bondsbestuur van deze regel afwijken.
- 20.2 Indien een afdeling bestaat uit meerdere poules geldt dat alle teams in dezelfde poule als regel 2 wedstrijden tegen elkaar spelen. Eén wedstrijd wordt op eigen terrein en één op het terrein van de tegenpartij gespeeld. In bijzondere gevallen kan het Bondsbestuur van deze regel afwijken.
- 20.3 Het winnen van een wedstrijd geeft 3 punten voor de winnende ploeg, een gelijkspel 1 punt voor elk der betrokken ploegen, terwijl de verliezende ploeg geen punten krijgt.

Artikel E 21 Beslissing bij gelijke stand en kampioenschap

- 21.1 Wanneer in dezelfde afdeling 2 of meer ploegen een gelijk aantal wedstrijd punten hebben behaald, zal de uiteindelijke rangorde met toepassing van de volgorde van a naar g als volgt worden vastgesteld:
- a. de hoogstgeplaatste wordt de ploeg, die in wedstrijden tegen de gelijk geëindigde opponent(en) de meeste wedstrijd punten heeft behaald;
 - b. in het geval, dat het onder a gestelde geen oplossing biedt, wordt de rangorde bepaald

- aan de hand van het hoogste doelsaldo uit de tegen elkaar gespeelde wedstrijden, d.w.z. het grootste verschil tussen het aantal doelpunten "vóór" verminderd met het aantal doelpunten "tegen";
- c. in het geval dat ook het onder b gestelde geen oplossing biedt, zal de ploeg die in de tegen elkaar gespeelde wedstrijden de meeste doelpunten heeft gescoord, als hoogste worden geplaatst;
 - d. in het geval dat ook het onder c gestelde geen oplossing biedt, zal de ploeg die in de uitwedstrijd(en) van de tegen elkaar gespeelde wedstrijd(en) het grootste aantal doelpunten heeft gescoord, als hoogste worden geplaatst;
 - e. in het geval dat ook het onder d gestelde geen oplossing biedt, geldt als hoogst geplaatste de ploeg, die in de gehele competitie het hoogste doelsaldo heeft;
 - f. in het geval dat ook het onder e gestelde geen oplossing biedt, zal de ploeg welke het hoogste aantal doelpunten heeft gescoord, als hoogste worden geplaatst;
 - g. in het geval dat ook het onder f gestelde geen oplossing biedt, zal de vaststelling van de hoogstgeplaatste door middel van een beslissingswedstrijd op neutraal terrein plaatsvinden; indien deze wedstrijd in een gelijk spel eindigt, vindt een verlenging volgens art. WP. 11.3 plaats; indien na de verlenging nog geen beslissing is gevallen volgen er strafworpen volgens art. WP.11.3
- 21.2 De ploeg die in de standaard competitie in enige afdeling het hoogst aantal punten heeft behaald of de play off serie heeft gewonnen volgens het vooraf vastgestelde play off systeem, wint het kampioenschap van die afdeling voor dat jaar en ontvangt een diploma van de KNZB.
- 21.3 De ploeg, die het kampioenschap behaalt in de hoofdklasse dames of hoofdklasse heren krijgt voor dat jaar de titel "kampioen van Nederland".

De titel "jeugdkampioen van Nederland" wordt voor dat jaar toegekend aan resp. de winnaars van de Nederlandse Kampioenschappen jeugd D, C, B en A .

Artikel E 22 Leiding en spelregels kampioenschap

- 22.1 De wedstrijden worden gespeeld onder leiding van door het Bondsbestuur aan te wijzen scheidsrechters en overeenkomstig de regels zoals die door de FINA voor waterpolo zijn goedgekeurd, daarbij rekening houdende met de voor Nederland geldende aanvullingen en/of afwijkingen, welke ter plaatse zijn aangeduid met: 'opmerking KNZB'.
De wedstrijden van de jeugd D (onder de 13), E (onder de 11 jaar) en F (onder de 9 jaar) worden geleid door scheidsrechters van de thuis spelende en bezoekende vereniging. De verenigingen dragen zelf zorg voor de aanstelling van deze scheidsrechters.
- 22.2 a Een wedstrijd uit de heren hoofdklasse, de heren 1e klasse of de dames hoofdklasse moet-altijd door twee scheidsrechters worden geleid.
Indien één, respectievelijk beide aangewezen scheidsrechter(s) 15 minuten vóór de vastgestelde aanvangstijd niet aanwezig is (zijn), dan zijn de aanvoerders verplicht, indien er één respectievelijk twee bondsscheidsrechters(s) met bevoegdheid Xb aanwezig is (zijn), deze te verzoeken als scheidsrechter(s) te fungeren behalve als zij lid casu quo trainer/coach/teammanager zijn van één van de bij de wedstrijd betrokken verenigingen.
- b Mocht blijken dat er geen tweede scheidsrechter als in lid 2a bedoeld aanwezig is, dan kan de wedstrijd doorgang vinden onder leiding van de aanwezige scheidsrechter mits een ondertekende verklaring voor de wedstrijd opgemaakt wordt als bedoeld in lid 7.
- c Bij het ontbreken van scheidsrechter(s) als onder lid 2a vermeld, kunnen de aanvoerders onderling (een) andere(n) aanwijzen, die dan in de rechten en plichten van de scheidsrechter(s) treedt (treden), met dien verstande dat in geval van het aanwezig zijn van één van beide aangewezen scheidsrechters deze in onderling overleg met de aanvoerders een andere kan aanwijzen en mits een ondertekende verklaring voor de wedstrijd opgemaakt wordt als bedoeld in lid 7.
- 22.3 a Indien bij wedstrijden voor bondsklassen, met uitzondering van de onder 2a genoemde, waarvoor 2 scheidsrechters zijn aangewezen, één respectievelijk beide aangewezen scheidsrechter(s) 15 minuten vóór de vastgestelde aanvangstijd niet aanwezig is (zijn), dan zijn de aanvoerders verplicht, indien er één respectievelijk twee bondsscheidsrechter(s) (bevoegdheid X) of districtsscheidsrechter(s) (bevoegdheid Y) aanwezig is (zijn), deze te verzoeken als scheidsrechter(s) op te treden, behalve als zij lid casu quo trainer/coach/teammanager zijn van één der betrokken verenigingen.
- b Mocht blijken, dat er geen tweede scheidsrechter als in lid 3a bedoeld aanwezig is, dan dient de wedstrijd gespeeld te worden onder leiding van de aanwezige scheidsrechter, respectievelijk onder leiding van een andere bonds- of districtsscheidsrechter.

- c Indien bij wedstrijden voor bondsklassen, met uitzondering van de onder 2a genoemde, waarvoor 1 scheidsrechter is aangewezen en deze niet aanwezig blijkt, dan geldt dezelfde procedure als gesteld onder 3a en 3b.
 - d Bij het ontbreken van scheidsrechters als onder lid 3a en 3c vermeld, kunnen de aanvoerders onderling (een) andere(n) aanwijzen, die dan in de rechten en plichten van de scheidsrechter(s) treedt (treden), mits een ondertekende verklaring voor de wedstrijd opgemaakt wordt als bedoeld in lid 7.
- 22.4 Indien bij wedstrijden voor districts- of kringafdelingen de daarvoor aangewezen scheidsrechter(s) 15 minuten voor de vastgestelde aanvangstijd niet aanwezig is (zijn), dan zijn de aanvoerders verplicht conform de vigerende reglementen binnen de betreffende kringen respectievelijk districten, indien er (een) andere scheidsrechter(s) aanwezig is (zijn) deze te verzoeken als scheidsrechter te fungeren, behalve wanneer zij lid casu quo trainer/coach/teammanager zijn van één der betrokken verenigingen.
Het bondsbestuur kan een kring toestemming verlenen het laatstgenoemde niet van toepassing te verklaren voor wedstrijden van de leeftijdsgroep A, B en C in een kringcompetitie.
- 22.5 a Bij gevallen als in lid 22.2 a, lid 22.3 a en c en lid 22.4 genoemd, heeft de hoogst gekwalificeerde scheidsrechter voorrang, terwijl voor het geval er meer scheidsrechters met een gelijke kwalificatie ter beschikking zijn, het lot beslist.
- b Indien bij de afwezigheid van (een) scheidsrechter(s) meer personen bereid zijn de leiding op zich te nemen en de aanvoerders het onderling niet eens kunnen worden, beslist het lot wie de wedstrijd zal leiden.
- c In alle gevallen fungeren de vervangende scheidsrechters, tenzij blijkt dat de aangewezen scheidsrechter(s) zo tijdig aanwezig is (zijn), dat de wedstrijd op het officiële aanvangstijdstip kan beginnen.
- 22.6 Mocht een wedstrijd toch niet worden gespeeld nadat één der aanvoerders kennis draagt omtrent het aanwezig zijn van een andere scheidsrechter als bedoeld in lid 2, 3 en 4 van dit artikel, dan kan het bondsbestuur het weigeren te spelen als "niet opgekomen" beschouwen vermeld in artikel E35 lid 6, sub d.
- 22.7 De thuis spelende vereniging neemt op het wedstrijdformulier een door de beide aanvoerders vóór de wedstrijd ondertekende verklaring op, waaruit blijkt dat de beide partijen met de leiding akkoord gaan.
- 22.8 Het ontbreken van deze verklaring is niet van invloed op de geldigheid van de wedstrijd, doch wordt met een boete bestraft.

Artikel E 23 De speeltijd

- 23.1 De speeltijd en de rusttijden zijn bepaald in de spelregels waterpolo.
Voor de Nederlandse competitie geldt dat het Bondsbestuur afwijkende tijden kan vaststellen voor de verschillende klassen.
De uitwerking van dit artikel is opgenomen in de competitiebepalingen.

Artikel E 24 De scheidsrechters

- 24.1 De scheidsrechters dienen 15 minuten vóór het vastgestelde aanvangstijdstip aanwezig te zijn en laten minstens 5 minuten vóór dit tijdstip loten om de keuze van de speelhelft of om de kleur van de mutsen.
- 24.2 De scheidsrechters vergewissen zich ervan dat de bepalingen t.a.v. het wedstrijdterrein, jury- en wedstrijdbenodigdheden, zoals genoemd in de spelregels, zijn nagekomen.
- 24.3 De scheidsrechters wijzen, indien er geen functionarissen aanwezig zijn, tijdwaarnemers en secretaris(sen), alsmede zonodig 2 grensrechters aan en zij herinneren hen aan hun taken. De thuis spelende vereniging is verantwoordelijk indien er geen functionarissen aanwezig zijn. Bij in gebreke blijven kan het Bondsbestuur artikel E35 lid 6 sub f toepassen.
- 24.4 De scheidsrechters hebben het recht, indien zij dit nodig oordelen, grensrechters, tijdwaarnemers en secretaris(sen) door anderen te vervangen.
- 24.5 De scheidsrechters kunnen een wedstrijd alleen dan na het bij reglement of door het bondsbureau vastgestelde aanvangsuur laten beginnen, wanneer naar hun oordeel bijzondere omstandigheden hiertoe aanleiding geven. Zij geven hiervan kennis aan het Bondsbestuur, die het recht behoudt een boete op te leggen aan de vereniging voor het niet op tijd doen beginnen van de wedstrijd.
- 24.6 De scheidsrechters zien toe, dat de wedstrijd wordt gespeeld overeenkomstig de regels voor waterpolo, zoals die zijn vastgesteld door de voor de organisatie van de wedstrijd(en) verantwoordelijke instantie.. Zij voeren controle uit op het juist functioneren van de wedstrijdjury en de wedstrijdapparatuur. Zij controleren de teams en treffen regelingen voor de

- wedstrijd overeenkomstig de spelregels.
- 24.7 De uitspraak van de scheidsrechters is beslissend behoudens protest overeenkomstig artikel E31.
- 24.8 De scheidsrechters hebben het recht de wedstrijd niet te doen beginnen, dan wel onverwijld te staken:
- a indien aan hun bevelen geen gevolg wordt gegeven;
 - b indien de jury- en wedstrijdbenodigdheden in het ongerede raken en niet onmiddellijk hersteld kunnen worden;
 - c indien het gedrag van spelers en/of toeschouwers, of andere buitengewone omstandigheden, naar hun mening een zuivere afloop van de wedstrijd verhinderen.
- 24.9 Indien de scheidsrechters omtrent enig punt in het onzekere verkeren, dan kunnen zij het advies van één van beide grensrechters inwinnen.
- 24.10 De scheidsrechters behoren:
- a. voorafgaande aan de wedstrijd een "x" te plaatsen, respectievelijk door de secretaris(sen) te laten plaatsen in de daarvoor bestemde kolom, vóór de namen van de spelers en juryleden die niet in het bezit zijn van een geldige KNZB- W- legitimatiekaart respectievelijk KNZB spelerslegitimatiekaart;
 - b. na afloop van de wedstrijd de namen van de spelers die niet aan de wedstrijd hebben deelgenomen op het formulier door te halen en de desbetreffende regel te voorzien van hun paraaf;
 - c. na afloop van de wedstrijd op het formulier de reden te vermelden van het eventueel later aanvragen van de wedstrijd dan het vastgestelde aanvangsuur;
 - d. na afloop van de wedstrijd het gehele wedstrijdformulier te controleren, correcties te verrichten of door de secretaris(sen) te laten verrichten en het formulier van hun handtekening te voorzien. De controle van het wedstrijdformulier door de scheidsrechter na afloop van de wedstrijd ontheft de betrokken vereniging niet van de verantwoordelijkheid voor het juist en volledig invullen van het wedstrijdformulier als bedoeld in artikel E18.
- 24.11 De scheidsrechters vullen op het wedstrijdformulier de namen en voorletters en vereniging van de spelers in, die door hen uit het water zijn gezonden voor de verdere duur van de wedstrijd (UMV en UMV/4) Zij zijn verplicht binnen 2 x 24 uur na afloop van de wedstrijd voor elk geval van wangedrag afzonderlijk een formulier (via het scheidsrechtersportaal) in te vullen en dit formulier digitaal dan wel schriftelijk en ondertekend aan het Bondsbestuur te sturen.
- 24.12 De scheidsrechters zijn verplicht via het digitale formulier dan wel schriftelijk aan het Bondsbestuur te melden alle ongevallen, onregelmatigheden of bijzonderheden, die zich voor, tijdens of na de wedstrijd hebben voorgedaan, voor zover deze niet op het wedstrijdformulier zijn vermeld.

Artikel E 25 De Jury

- 25.1 De thuis spelende vereniging is verantwoordelijk voor de tijdwaarnemer(s) en de secretaris(sen) die in het bezit dienen te zijn van de bevoegdheid "W". Indien de tijdwaarnemer(s) en/of de secretaris(sen) niet over de bevoegdheid "W" beschikt/beschikken, wordt een boete opgelegd.

Artikel E 26 Competitie in de districten

- 26.1 De standaardcompetitie in de districten wordt georganiseerd als bedoeld in artikel A27 en als aangegeven in dit reglement.
- 26.2 Voor het organiseren van de standaardcompetitie in de districtsklasse of van een districtscompetitie is de toestemming vereist van het Bondsbestuur voor zover de competitiebepalingen afwijken van het in dit reglement gestelde. Het is niet toegestaan hogere inleggelden vast te stellen dan in artikel E11 lid 4 is bepaald, terwijl het evenmin is toegestaan hogere boetes op te leggen dan in de jaarlijkse opgave zijn gepubliceerd.
- 26.3 Aan de standaardcompetitie in de districtsklassen of aan een districtscompetitie kunnen slechts teams uit één district deelnemen. Slechts met toestemming van het Bondsbestuur kan van deze bepaling worden afgeweken.
- 26.4 De besturen van de tot een district behorende kringen kunnen bij het inschrijven van teams voor de standaardcompetitie in de districtsklassen en een districtscompetitie als voorwaarde aan de verenigingen een minimum aan fungerende scheidsrechters opleggen.
- 26.5 Waar in dit reglement staat vermeld "het Bondsbestuur" en dit niet strikt tot de competentie van het Bondsbestuur behoort, dient voor de standaardcompetitie in de districtsklassen of een districtscompetitie te worden gelezen "het orgaan belast met de organisatie en uitvoering van de waterpolocompetitie in districtsklassen respectievelijk de districtscompetities".

Artikel E 27 Competitie in de kringen

- 27.1 De standaardcompetitie in de kringen wordt georganiseerd door het kringbestuur of een namens dit orgaan in te stellen kringcommissie waterpolo aan wie de uitvoering is opgedragen.
- 27.2 Het is toegestaan een kringcompetitie op te nemen casu quo te laten opgaan in een districtscompetitie mits alle kringen van dit district daartoe besluiten.
- 27.3 Een kringbestuur kan bij het inschrijven van teams voor de standaardcompetitie in de kringklassen en een kringcompetitie als voorwaarde aan de verenigingen een minimum aan fungerende scheidsrechters opleggen.
- 27.4 Voor het organiseren van de standaardcompetitie in de kringklassen of van een kringcompetitie is de toestemming van het Bondsbestuur vereist voor zover de competitiebepalingen afwijken van het in dit reglement gestelde. Het is niet toegestaan hogere inleggelden vast te stellen dan in artikel E11 lid 5 is bepaald, terwijl het evenmin is toegestaan hogere boetes op te leggen dan in de jaarlijkse opgave zijn gepubliceerd
- 27.5 Waar in dit reglement staat vermeld "het Bondsbestuur" en dit niet strikt tot de competentie van het Bondsbestuur behoort, dient voor de standaardcompetitie in de kringklassen of een kringcompetitie gelezen te worden het kringbestuur casu quo de door dit bestuur ingestelde kringcommissie waterpolo.

B. DE BEKERCOMPETITIES

Artikel E 28 Bekercompetities

- 28.1 Algemeen
- a Voor zover van toepassing, zulks ter beoordeling van het Bondsbestuur, gelden de bepalingen van het reglement onder A (betreffende standaardcompetitie).. Het Bondsbestuur heeft het recht uiterlijk 3 x 24 uur, zon- en feestdagen niet meegerekend, tevoren wedstrijden vast te stellen.
 - b De bekercompetities worden in principe gespeeld volgens afvalsysteem en in meerdere klassen te bepalen door het Bondsbestuur. Het Bondsbestuur kan bij de loting voor de indeling gebruikmaken van een plaatsingssysteem. De winnende ploeg gaat over naar de volgende ronde. Bij een gelijk spel dient altijd een uitslag tot stand te komen conform het gestelde in bijlage E1 regel WP 11.3 van de waterpolospelregels. In bijzondere gevallen kan het Bondsbestuur toestemming verlenen om bekercompetities op bonds, districts- of kringniveau volgens een andere vorm te laten verspelen;
 - c Indien een ploeg niet opkomt, wordt deze geacht de wedstrijd te hebben verloren, ongeacht de te betalen boete volgens artikel E35. Hetzelfde geldt voor de eindstrijd. Het Bondsbestuur behoudt zich bij het niet opkomen van een ploeg in een bekerronde eveneens het recht voor deelname van desbetreffende ploeg aan het volgende bekertoernooi te ontzeggen
 - d Alle niet in dit artikel vermelde zaken staan vermeld in de competitie bepalingen.
- 28.2 Speeltijden
De speeltijden worden ieder jaar opnieuw door het Bondsbestuur vastgesteld.
- 28.3 Deelname
De deelname geschiedt volgens inschrijving, waaraan het Bondsbestuur vooraf beperkingen kan stellen.
- 28.4 Inleggelden
De inleggelden voor bekerwedstrijden worden door het Bondsbestuur ieder jaar voor de inschrijvingsdatum vastgesteld en gepubliceerd. In bijzondere gevallen kan het Bondsbestuur voor bepaalde bekerwedstrijden de inleggelden verminderen.
- 28.5 Loting
- a Bij ronden niet in toernooivorm: Door loting wordt bepaald welke teams tegen elkaar zullen spelen, wie de thuis spelende en wie de bezoekende vereniging zal zijn. Mits 3 dagen tevoren schriftelijk aangevraagd, hebben partijen het recht in onderling overleg op neutraal terrein te spelen.
 - b Bij ronden in toernooivorm: Het Bondsbestuur zal bij aanvang van de bekercompetities bekend maken welke ronden in toernooivorm worden gespeeld.
- 28.6 Neutraal terrein
In bijzondere gevallen heeft het Bondsbestuur het recht een wedstrijd op neutraal terrein vast te stellen.
- 28.7 Eindstrijd
De eindstrijd wordt gespeeld op een door het Bondsbestuur aan te wijzen terrein. Ieder jaar

ontvangt de winnaar een beker, terwijl aan de verliezer een medaille wordt uitgereikt.

C. ANDERE COMPETITIES

Artikel E 29 Veteranencompetities

- 29.1 De leeftijdsbeperingen voor een veteranencompetitie worden jaarlijks door de desbetreffende kringwaterpolocommissie bekend gemaakt evenals de daarop toe te passen dispensatieregels.
- 29.2 Alle spelers dienen in het bezit te zijn van een geldig startvergunningnummer en een geldig KNZB – spelers legitimatiekaart.
- 29.3 Ten behoeve van veteranencompetities is het toegestaan na een schriftelijk gemotiveerd verzoek aan het Bondsbestuur en met schriftelijke toestemming van de verenigingen, waarvan de spelers lid en startgerechtigd zijn, teams te formeren bestaande uit leden van meer dan één vereniging. De desbetreffende verenigingen blijven verantwoordelijk voor hun leden/spelers met betrekking tot de KNZB-reglementen. De spelers van de betreffende verenigingen dienen met vermelding van hun startvergunningnummer en verenigingsnaam te worden opgegeven in de ploegopgave van een gecombineerde veteranenploeg (zie artikel E14).

Artikel E 30 Bepalingen overige competities

- 30.1 De inschrijving
In afwijking van het bepaalde in artikel E13 geschiedt de inschrijving voor de andere competities ieder jaar opnieuw. Het Bondsbestuur stelt telkenjare de termijn vast waarbinnen de inschrijving dient te geschieden en het tijdstip waarop de competities zullen aanvangen.
- 30.2 De indeling
In afwijking van het bepaalde in artikel E15 bepaalt het Bondsbestuur ieder jaar opnieuw de indeling in klassen en afdelingen welke tenminste 14 dagen vóór de aanvang van een competitie openbaar wordt gemaakt.
- 30.3 Inleggelden
De inleggelden voor andere competities worden door het Bondsbestuur ieder jaar voor de inschrijvingsdatum vastgesteld en gepubliceerd. In bijzondere gevallen kan het Bondsbestuur voor bepaalde afdelingen de inleggelden verminderen.
- 30.4 Bepalingen
Bij de andere competities is, zulks ter beoordeling van het Bondsbestuur, het bepaalde in dit reglement zoveel mogelijk van kracht.
- 30.5 Het Bondsbestuur heeft het recht voor kring- of districtscompetities afwijkende regelingen goed te keuren.

Artikel E 31 Protesten

- 31.1 Protesten als bedoeld in dit artikel zijn alleen toegestaan bij wedstrijden behorende tot de bekercompetitie en een competitie met promotie- en/of degradatieregeling.
- 31.2 Er kan worden geprotesteerd:
- a tegen een uitspraak respectievelijk beslissing van een scheidsrechter;
 - b tegen een handeling van de secretaris(sen)(sen) en/ of de tijdwaarnemer(s);
 - c tegen de toestand van het speelveld en het materiaal, mits vóór de aanvang van de wedstrijd aan de scheidsrechter(s) is verzocht veronderstelde gebreken te constateren.
- 31.3 Er kan uitsluitend als volgt worden geprotesteerd:
- a binnen 15 minuten na afloop van de wedstrijd wordt door de aanvoerder/coach aan de scheidsrechter(s) in het bijzijn van de aanvoerder/ coach van de tegenpartij kennisgegeven dat geprotesteerd wordt met vermelding van Ja/Nee in het desbetreffende vakje van het wedstrijdformulier; het geplaatsd zijn van een Ja/Nee in het betreffende vakje, zonder overigens te hebben voldaan aan de in dit artikel omschreven voorwaarden, wordt beschouwd als het indienen van een protest en zet de behandelingsprocedure in werking met alle consequenties daaraan verbonden;
 - b op een speciaal daarvoor bestemd protestformulier (bij het bondsbureau verkrijgbaar) en gekenmerkt door de handtekeningen van de scheidsrechter(s) en van de aanvoerder/coach van beide partijen wordt eveneens binnen 15 minuten na afloop van de wedstrijd door de protesterende partij kennis gegeven van de uitspraak, beslissing, handeling of het feit waartegen men protesteert met vermelding van het tijdstip tijdens de wedstrijd waarop een en ander gebeurde;
 - c voornoemd protestformulier, al dan niet aangevuld met een separate toelichting, moet binnen 2 x 24 uur na de wedstrijd in het bezit zijn van de voor de desbetreffende

- wedstrijd verantwoordelijke competitieleider, met dien verstande dat zaterdagen, zondagen en erkende feestdagen bij deze termijn niet meetellen;
- d naar aanleiding van elk protest dient/dienen de betrokken scheidsrechter(s) zo spoedig mogelijk na afloop van de wedstrijd omtrent het gebeurde rapport uit te brengen, met dien verstande dat dit rapport binnen de in "sub 3.c." gestelde termijn in het bezit is van de voor de desbetreffende wedstrijd verantwoordelijke competitieleider;
 - e aan een toegewezen protest zijn geen kosten verbonden. De kosten voor een afgewezen, een niet ontvankelijk verklaard (niet voldoen aan het onder sub 2a tot en met c gestelde) of wegens vormgebrek afgewezen protest (het niet voldoen aan het onder "sub 3b" gestelde) zijn vastgelegd in de bijlage bij het huishoudelijk reglement. Bij het gelijktijdig indienen van meer dan één protest bij één wedstrijd door dezelfde vereniging, wordt per protest gehandeld als in dit lid is aangegeven;
 - f de verantwoordelijke competitieleider zendt het originele protestformulier, het originele wedstrijdformulier, de eventuele toelichting, alsmede andere op het protest betrekking hebbende stukken als een compleet dossier direct na ontvangst aan de werkgroep protesten waterpolo, per adres bondsbureau KNZB, met vermelding, op elk dossierstuk, van de datum van ontvangst, alsmede, zo nodig, de aantekening of het een andere wedstrijd betreft dan in "lid 1" van dit artikel gesteld.
 - g Verenigingen hebben het recht om binnen 2 werkdagen na het indienen van het protest, dit protest weer in te trekken. Indien de halve finale- en finalewedstrijd in de bekercompetitie in één weekend worden gespeeld, geldt deze bepaling niet.
- 31.4 Een overeenkomstig artikel E2 samengestelde werkgroep protesten waterpolo behandelt het ingekomen protest binnen 1 week na ontvangst en kan zich daarbij, zo nodig, door partijen, de scheidsrechter(s), de secretaris(sen)(sen) en/of de tijdwaarnemer(s), de grensrechter(s) of anderen doen voorlichten. Zij besluit bij meerderheid van stemmen en deelt haar gemotiveerde uitspraak binnen 14 dagen na de ontvangst van het protest schriftelijk aan de betrokkenen mede. Zo spoedig mogelijk volgt publicatie in het bondsblad.
- 31.5 De werkgroep protesten waterpolo is uitsluitend bevoegd geschillen te behandelen betreffende toepassing van de spelregels. Tegen haar uitspraken is geen hoger beroep mogelijk. De werkgroep protesten waterpolo heeft echter het recht haar beslissingen te herzien, indien haar dit door nieuw gebleken feiten noodzakelijk voorkomt.
- 31.6 De kosten van de niet toegewezen protesten zullen tot een maximum bedrag per protest na afloop van het seizoen omgeslagen worden over die verenigingen, waarvan in dat seizoen protesten zijn afgewezen. Dit maximum bedrag is vastgelegd in de bijlage bij het huishoudelijk reglement.
- 31.7 In bijzondere gevallen kan de werkgroep protesten waterpolo van de in dit artikel genoemde termijnen afwijken.
- 31.8 Indien een protest wordt toegewezen neemt het Bondsbestuur een beslissing omtrent de gevolgen, die uit de uitspraak voortvloeien.

Artikel E 32 Proces-verbaal

- 32.1
- a Van iedere gespeelde waterpolowedstrijd, als bedoeld in artikel C16 wordt door de organiserende vereniging (instantie) een proces-verbaal in enkelvoud opgemaakt. Hiervoor kan een wedstrijdformulier worden gebruikt als bedoeld in artikel E18.
 - b Voor wedstrijden welke in competitieverband worden gespeeld, geldt het gestelde in artikel E18.
- 32.2 Ieder proces-verbaal dient via een geautomatiseerd wedstrijdmeldsysteem aan het bondsbureau aangeboden te worden en in enkelvoud bij de kringwaterpolocommissie ingediend te worden binnen 3 dagen na de wedstrijddatum.
Hierin moet worden vermeld:
- a de gespeelde wedstrijden met de uitslagen;
 - b de scheidsrechters en - indien van toepassing - de hoofdscheidsrechter, die hebben gefungeerd;
 - c de prijswinnaars in volgorde;
 - d alle gevallen van niet opkomen van enige ploeg;
 - e alle onregelmatigheden die zich hebben voorgedaan.
- 32.3 Een organiserende instantie kan verlangen, dat vóór de aanvang van een waterpolotoernooi bij het wedstrijdsecretariaat van elke ploeg een deelnemersopgave met startvergunningnummers alsmede de naam van de begeleider op schrift wordt ingeleverd. De opgaven dienen met het proces-verbaal te worden meegezonden.
De (hoofd)-scheidsrechter heeft het recht deze te controleren.

- 32.4 Ieder proces-verbaal moet door of namens de verenigingssecretaris(sen) en door één van de scheidsrechters of - indien van toepassing - de hoofdscheidsrechter worden getekend.

Artikel E 33 Gastspelers

- 33.1 Onder handhaving van alle desbetreffende bepalingen zal onder "deelneming buiten mededinging" alleen worden verstaan het deelnemen aan wedstrijden zonder voor een rangschikking of voor een prijs in aanmerking te komen.
- 33.2 Het Bondsbestuur kan, na daartoe gedaan gemotiveerd schriftelijk verzoek, aan een vereniging toestaan ook spelers van andere verenigingen aan waterpolowedstrijden te doen deelnemen:
- tegen buitenlanders;
 - in bijzondere gevallen;
 - in toernooien, in welk geval de deelnemende teams daarvan op de hoogte dienen te worden gesteld.

Artikel E 34 Hoofdscheidsrechter

- 34.1 Voor alle waterpolowedstrijden als bedoeld in artikel C5, welke in toernooivorm worden gespeeld, dient een hoofdscheidsrechter te worden aangesteld.

Artikel E 35 Strafbepalingen

Algemeen

- 35.1 Voor iedere inschrijving van een waterpoloploeg voor een wedstrijd/toernooi, welke niet gestand wordt gedaan, is de inschrijvende vereniging een boete verschuldigd. Het Bondsbestuur casu quo het kringbestuur kan een door hem te bepalen deel van de boete ten goede laten komen aan de organiserende vereniging. Geen boete wordt gegeven, indien het Bondsbestuur voor de desbetreffende ploeg na de inschrijving een wedstrijd vaststelt.
- 35.2 Bij afzeggen binnen 3 x 24 uur voor de aanvang van een toernooi of bij niet opkomen, wordt, behoudens overmachtsituaties - dit ter beoordeling van het kringbestuur - een boete opgelegd overeenkomstig het gestelde in lid 1.
- 35.3 Wanneer door een vereniging een ploeg wordt afgezegd later dan 3 x 24 uur voor de aanvang van een toernooi of een ploeg niet opkomt, dan heeft de organiserende vereniging/instantie het recht, binnen 8 dagen na datum van het toernooi, een vordering in te stellen tegen de in gebreke gebleven vereniging/instantie. Het hierbij aan de orde zijnde bedrag van de vordering vereist de goedkeuring van het kringbestuur.
- 35.4 Indien de organiserende vereniging/instantie de oorzaak is van het niet kunnen deelnemen van een bezoekende ploeg en daardoor van een vergeefse reis, dan heeft de gedupeerde vereniging, behoudens overmachtsituaties - dit ter beoordeling van het kringbestuur - het recht binnen 8 dagen na datum van het toernooi voor de gemaakte reiskosten een vordering in te stellen tegen de in gebreke gebleven vereniging/instantie. Het hierbij aan de orde zijnde bedrag, te weten de reiskosten 2e klasse N.S. of daarmee gelijk te stellen reisgelegenheid, voor ten hoogste het aantal spelers, de trainer/coach en één andere begeleider, vereist de goedkeuring van het kringbestuur.

Competitie wedstrijden

- 35.5 Een vereniging, waarvan een ploeg voor een vastgestelde competitiewedstrijd niet opkomt, krijgt drie punten in mindering op de reeds behaalde of nog te behalen punten, en/of een boete, terwijl de wedstrijd opnieuw kan worden vastgesteld, behoudens het bepaalde in artikel E 28 lid 1c. In gevallen, waarin het niet opkomen is veroorzaakt door overmacht - dit ter beoordeling van het Bondsbestuur - kan van het bepaalde over drie punten in mindering worden afgezien.
- 35.6 Als "niet opkomen" wordt eveneens beschouwd:
- het niet 15 minuten voor het vastgestelde aanvangsuur aanwezig zijn en daardoor op het aanvangsuur niet speel gereed zijn van een ploeg (te laat komende spelers moeten door de scheidsrechter(s) op verzoek alsnog tot deelname worden toegelaten, indien de namen van deze spelers zijn ingevuld op het wedstrijdformulier);
 - het opkomen van een ploeg met minder dan 5 spelers;
 - het weigeren te beginnen door een ploeg met 5 of meer spelers;
 - het zonder verlof van de scheidsrechter(s) voortijdig verlaten van het speelveld door een ploeg;
 - het uitkomen van een ploeg met een niet-startgerechtigde speler;
 - het niet voldoen van het wedstrijdterrein, respectievelijk de jury- en wedstrijdbenodigdheden aan de bij dit reglement en in de wp spelregels gestelde eisen.

- 35.7 Indien de thuisspelende vereniging de oorzaak van het niet opkomen is, dan moet zij bovendien aan de bezoekende vereniging de reiskosten 2e klasse N.S. (of een daarmee door het Bondsbestuur gelijk te stellen reisgelegenheid) voor ten hoogste het aantal spelers plus reservespelers, dat voor de betreffende klasse is vastgesteld, en de coach vergoeden. Indien de bezoekende vereniging de oorzaak van het niet opkomen is, dan moet zij in beginsel de noodzakelijk gemaakte onkosten vergoeden. De bedragen worden door (of namens) het Bondsbestuur vastgesteld aan de hand van de door de gedupeerde vereniging binnen 8 dagen in tweevoud in te dienen gespecificeerde onkostenrekening.
- 35.8 Bij 4x niet opkomen van dezelfde ploeg in een competitie wordt deze ploeg uit de competitie genomen. Dit uit de competitie nemen wordt gelijkgesteld met terugtrekken. Hierbij geldt dat de vereniging:
- a het recht op inschrijven voor de volgende competitie voor dit team verliest:
 - b het daaronder liggende team 2 jaar lang niet mag promoveren (incl. het jaar van terugtrekken).
- De vereniging moet bovendien de extra kosten betalen, welke de KNZB en andere verenigingen door deze maatregel kunnen hebben. Vaste spelers van een uit de competitie genomen ploeg mogen gedurende het resterende deel van de competitie, daaronder ook te verstaan eventuele play off/out, beslissings-, promotie- en/of degradatiewedstrijden, niet in een lagere ploeg uitkomen; wel in een hogere ploeg zoals bepaald in E19.
- Overige onregelmatigheden
- 35.9 Een vereniging waarvan een ploeg met minder dan 7, maar met meer dan 4 spelers opkomt, wordt een boete opgelegd.
- 35.10 Indien een speler volgens artikel E14 opgegeven als speler niet of slechts een enkele maal deelneemt aan wedstrijden van de betreffende ploeg, zal het Bondsbestuur deze ploeg onderaan de ranglijst van zijn afdeling kunnen plaatsen onder het opleggen van een boete.
- 35.11 Een vereniging, die na 1 juni bericht dat zij met een of meer teams niet meer wenst deel te nemen aan de standaardcompetitie, krijgt een boete en moet bovendien de kosten betalen, die het Bondsbestuur en andere verenigingen door dit terugtrekken kunnen hebben. Dit terugtrekken wordt gelijkgesteld aan het bepaalde in artikel 35.9.

Artikel E 36 Slotbepalingen en bijlagen

- 36.1 Het Bondsbestuur is belast met de uitleg van de spelregels.
- 36.2 In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist met betrekking tot het verloop van waterpolowedstrijden de scheidsrechter.
- 36.3 Bij dit reglement zijn de volgende bijlagen opgenomen:
- A Spelregels waterpolo
 - B. Instructies bij "Leiding door twee scheidsrechters"
 - C Tekens te gebruiken door de officials
 - D. Het gebruik van de gele en rode kaart

Masters

MP 1 Het gestelde in de afdelingen C en E van het KNZB-reglement is ook van toepassing op het Masterswaterpolo met de volgende uitzonderingen:

MP 2 Leeftijdsgroepen

2.1 Leeftijdsgroepen voor ploegen hebben een interval van vijf jaar, beginnend met 30+, 35+, 40+, 45+, etcetera.

2.2 De leeftijd van het jongste lid van de ploeg bepaalt de leeftijdsgroep van de ploeg. Er zijn verder geen leeftijdsbeperkingen voor spelers ouder dan de jongste speler van de ploeg.

2.3 Het is toegestaan dat dames en heren in één ploeg spelen.

MP 3

3.1 De uniforme afstand tussen de respectievelijke doellijnen is tenminste 23,5 meter en de uniforme breedte van het speelveld is minimaal 17 meter.

3.2 De in WP11 omschreven tijden zijn van toepassing, behalve dat de speeltijd voor Masterswaterpolowedstrijden vier perioden van vijf minuten zuivere speeltijd bedraagt.

**KONINKLIJKE
NEDERLANDSE
ZWEMBOND**

Postbus 7217
3430 JE Nieuwegein
Nederland

www.knzb.nl